

Závěrečné hodnocení projektu

1. Záměr a cíle projektu

Výukové středisko aplikací otevřeného a svobodného software (VSAOSS) je dvouletý grantový projekt vytvořený Gymnáziem Kroměříž a financovaný z evropských strukturálních fondů a státního rozpočtu České republiky. Partnery při realizaci projektu jsou Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta technologická a Město Kroměříž.

Záměrem projektu bylo seznámit co nejširší okruh uživatelů s OSS/FS programy, tedy se softwarem vyvinutým primárně pro Linux a následně uzpůsobeným také pro jiné operační systémy (Windows) a nabídnout jim tak možnost, jak se elegantně vypořádat s rizikem softwarového pirátství (používání nelegálně pořízených počítačových programů). Rostoucí obliba tohoto softwaru je způsobena zejména nulovými pořizovacími náklady, možností častých aktualizací a dobrou kvalitou. Právě multiplatformita činí z uvedených aplikací silný nástroj užitečný hlavně pro uživatele, kteří se rozhodnou následně přejít na Linux, ale i pro ty, kteří zůstanou u svého dosavadního operačního systému.

2. Průběh projektu

Období trvání finanční podpory projektu: 1. listopad 2005 až 31. říjen 2007. Celý projekt byl rozvržen do šesti klíčových aktivit:

1. Vývoj nových vzdělávacích modulů v oblasti OSS/FS
2. Tvorba webové podpory projektu
3. Doplnkové vzdělávání lektorů
4. Realizace kurzů pro dospělé
5. Realizace kroužků pro žáky SŠ/VOŠ
6. Prezentace na regionální konferenci a oblastních seminářích

První tři klíčové aktivity vhodně připravily půdu zejména pro aktivity č. 4 a 5, které se staly jádrem projektu. Osnovy a tematické plány vzdělávacích modulů byly publikovány na webové podpoře projektu (www.gymkrom.cz/os) a zůstanou zde i po ukončení finanční podpory projektu, aby tak sloužily učitelům nebo zájemcům o další vzdělávání v oblasti OSS/FS.

Vzdělávání v kurzech pro dospělé bylo zahájeno již 2. měsíc od začátku projektu a pokračovalo až do jeho ukončení. Od 27. 12. 2005 do 31. 10. 2007 se uskutečnilo 29 počítačových kurzů a byla poskytnuta projektová školení 293 zájemcům o další vzdělávání z řad dospělých, což představuje překročení původně plánovaného počtu 240 vyškolených osob o 22 %.

Druhá fáze projektu spočívala v možnosti učitelů, kteří absolvovali vybrané projektové kurzy, zorganizovat na svých školách kroužky (workshopy) se svými studenty. V těchto kroužcích jim mohli předat nově získané znalosti a dovednosti. Této možnosti využilo celkem

osm středních resp. vyšších odborných škol, jejichž prostřednictvím bylo realizováno celkem 29 kroužků. Celkový počet podpořených žáků v průběhu 2letého projektu činí 306, což je o 9,29 % více než původně plánovaná hodnota (280 žáků).

Poslední klíčová aktivita (č. 6) se týká záměru prezentovat projekt na celostátní konferenci před učitelskou i odbornou veřejností. Byl vybrán 9. ročník celostátní konference s názvem *Sítě ve školství* (pořadatel Středisko multilicencí při DZS), která se až dosud konala pravidelně vždy koncem srpna v Kroměříži. Prezentace projektu byla zařazena do programu na 21. 8. 2006 pod názvem „Otevřené platformy, otevřená řešení – Gymnázium Kroměříž“.

V důsledku nečekaných organizačních změn na MŠMT byla však na poslední chvíli celá konference zrušena (důvod – ukončení činnosti Střediska multilicencí k 31. 8. 2006 bez náhrady) a bylo nutné hledat jiný způsob prezentace našeho projektu. Náhradní řešení bylo nalezeno o tři měsíce později – účast na regionální linuxové konferenci Openchange 2006 v Olomouci (viz další část zprávy o publicitě projektu).

3. Publicita projektu

Pilířem publicity se stala již zmíněná webová podpora projektu, na kterou vedly odkazy z webu obou partnerů. Stránky byly opatřeny logem ESF a informací o finanční podpoře z ESF a státního rozpočtu ČR.

Web obsahuje odkazy na další významné stránky související s evropskými strukturálními fondy a rovněž odkazy, které ocení odborníci i zájemci v oblasti otevřeného a svobodného software. Počítadlo návštěv webové podpory projektu vykazalo ke konci projektu (31. 10. 2007) stav 3069 návštěv, zatímco ke konci roku 2007 (21. 12. 2007) stav 3329 návštěv, což znamená, že návštěvy pokračují i po ukončení projektu.

Všichni účastníci kurzů i žáci v kroužcích obdrželi CD s logem ESF, lektori a členové realizačního týmu obdrželi USB flash disk s logem ESF. Na těchto paměťových médiích byly uloženy informace o projektu a o jeho podpoře z ESF, jakož i další software potřebný k realizaci projektových aktivit.

Byly realizovány celkem dvě osvětové přednášky o tématu otevřeného a svobodného software – v březnu 2006 na regionálním semináři v Uherském Brodě (viz MZ 02/2006) a v listopadu 2006 na regionální konferenci otevřeného a svobodného software Openchange 2006 (viz MZ 04/2006) v Olomouci. Na obou odborných akcích si návštěvníci vyslechli přednášku spojenou s prezentací a zapojili se do diskuse na téma využití OSS/FS ve školství.

V průběhu projektu byly publikovány články do regionálního tisku – kroměřížských Infonovin, Týdeníku Kroměřížska a Zlínského deníku. V člancích byla široká veřejnost zvána na počítačové kurzy, což se také projevovalo v nárůstu zájemců o pořádaná školení.

4. Doprovodná opatření projektu

V rámci projektu byly uspořádány kurzy pro matky na mateřské dovolené s potřebou hlídání dětí (matky na MD patří ke skupině osob ohrožených sociální exkluzí). Hlídání dětí zajistila místní iniciativa – *Mateřské centrum Klubíčko*. Díky velkému zájmu byl ještě

v závěrečném monitorovacím období realizován jeden kurz pro matky s dětmi (celkově pátý, přičemž původně se počítalo se dvěma až třemi kurzy tohoto druhu). Za celou dobu trvání projektu byla takto poskytnuta podpora 56 matkám s potřebou hlídání dětí.

Doprovodné opatření tohoto druhu bylo hodnoceno velmi pozitivně všemi účastnicemi kurzů a rovněž vedením MC Klubíčko, které o projektu publikovalo článek ve Zlínském deníku (viz příloha k MZ 06/2007).

5. Dopady projektu

Rizika. Nenaplnila se rizika, která se na začátku projektu vyskytovala: EU nakonec nepodlehla lobování silných softwarových firem a nezavedla softwarové patenty, což otevírá cestu dalšímu bouřlivému rozvoji otevřeného a svobodného softwaru. Tato tendence ještě zvýrazňuje dopad celého projektu. Další riziko – malý zájem cílových skupin o účast na pořádaných kurzech – bylo eliminováno včasnou a účinnou publicitou.

Pokračující partnerství. Díky partnerství vzešlému z tohoto projektu uspořádali pedagogové z UTB FT na Gymnáziu Kroměříž sérii fyzikálních přednášek (Fyzika a smysly, Teorie chaosu, Fyzika v životě hmyzu) pro studenty septim, oktáv, 3. a 4. ročníku vyššího gymnázia. Podobné přednášky jsou plánovány i do budoucna.

Udržitelnost. Pokračování obsahové činnosti projektu i po ukončení jeho finanční podpory bylo zajištěno zejména druhou fází projektu, v níž si učitelé SŠ/VOŠ vyzkoušeli výuku technologií z oblasti OSS/FS. Na těchto školách se otevřený a svobodný software začal používat ve větší míře, jelikož zde odpadá nutnost kupování drahých licencí a nabízí se možnost častější aktualizace. Mnozí žáci i učitelé jsou nadšeni používáním nových programů, které jsou zdarma a navíc využitelné pod různými operačními systémy.

Závěr. Implementace projektu se jeví jako vysoce přínosná, kladně ji hodnotí všichni účastníci kurzů pro dospělé z řad zájemců o další vzdělávání. Pozitivní ohlasy přicházejí z řad pedagogů ale i ředitelů škol. Všichni členové realizačního týmu vyhodnotili projekt jako úspěšný.

V Kroměříži 21. 12. 2007

Zpracováno realizačním týmem projektu